

Böckernas marknad

Årets bokmässan i Göteborg 22–25 september bjöd inte på några större överraskningar. Allt var sig likt: trångt i montrarna, förväntansfullt sorl vid scenerna och stressade förläggare som letade efter sina författare. Men trots utebliven häpnad lämnade jag ändå Göteborg med ett positivt bokslut. Bokmässan i Göteborg är i mångt och mycket en manifestation av boken i alla dess kommersiella former, men tack vare Forskartorget och andra liknande arenor ges även utrymme åt förmedling av ny forskning och vetenskap.

På Forskartorget får forskare från universitet, högskolor, stiftelser, företag, organisationer och bokförlag ett tillfälle att presentera nya rön och vetenskapliga tankar. Närmare 9 500 personer besökte Forskartorget. *Historisk tidskrift* var representerad av undertecknad, som talade om årets temanummer "Historiker i försoning". Utöver att tala i 15 minuter delade jag ut häften av tidskriften och informationsblad om Svenska Historiska Föreningen samt talade med olika forskare. Forskartorget stimulerar till ett inspirerande möte mellan universitet (vetenskap) och samhälle (allmänhet) och verkar således helt i enlighet med tidens tankar om forskningens demokratiska, kulturkritiska och folkbildande ansvar.¹

På min väg från Forskartorget mot utgången genom snårskogen av montrar fyllda av böcker slog det mig även hur ung skriften och därmed också boken är som medium att bygga upp kunskap och förmedla minnen. Skriften är 5 200 år gammal medan språket är 80 000 år. Vilken

1. Se t.ex. Katarina Bernhardtsson, Jenny Björkman, Jesper Olsson & Johan Östling, *Kunskapens nya rörelser: Framtidens humanistiska och samhällsvetenskapliga samverkan* (Stockholm 2016), som är en av Riksbankens Jubileumsfond, Vetenskapsrådet och Kungl. Vitterhetsakademien finansierad undersökning av tillståndet i landet för humanvetenskapernas utåtriktade kunskapsförmedling.

framgångssaga boken ändå varit – är alltjämt! Det talas ibland om den tryckta bokens snara död, men sett till Bokmässan i Göteborg råder fortfarande böckernas marknad. Inte heller har kulturtidskrifterna gått under, även om det råder kärvt läge för flera magasin. Med en inte så lite stolthet över att vara redaktör över *Historisk tidskrift* höll jag extra hårt om mina kvarvarande exemplar av tidskriften.

Att historieförmedling kan se ut på många olika sätt, det visar inte minst uppsjön av böcker som presenterades på bokmässan och de olika presentationerna på Forskartorget. Den kan också ta sig uttryck i form av spännande texter i en vetenskaplig tidskrift. I detta häfte av *Historisk tidskrift* uppmärksammar Sara E. Ellis Nilsson senaste nytt om vikingar och diskuterar trender i forskningen i en litteraturöversikt. Mattias Legné tar sig an i den vetenskapliga essäns form ett aktuellt ämne: Kulturarvsbruk i väpnade konflikter. Sett i ett samverkansperspektiv utgör båda dessa texter goda exempel på folkbildning på god vetenskaplig grund. Dessutom erbjuds två ekonomisk-historiska uppsatser: Sven Hellroth skriver initierat och grundligt om behovet av en statlig institution för konjunkturanalyser 1893–1937 och Rasmus Fleischer redogör övertygande för hur det gick till när kreditkonsumtionen slog igenom och etablerades i Sverige 1945–1985.

Stockholms universitet

BO ERIKSSON